

Formanden (Berg): Dagsordenen er hermed udtømt.

Næste Møde vil blive afholdt Mandagen den 11te Januar Kl. 1, og Dagsordenen vil da være:

1) Finantsministeren fremsætter:

Forslag til Lov om midlertidige Forandringer i Toldafgifterne og Afgiften af indenlandsk Røesukker.

2) Anden Behandling af:

Forslag til Lov om extraordinær. Entepension for Museumsdirektør, Kammerherre J. J. A. Worsaaes Enke, Jacobine Severine født Greventop-Castenskjold.

3) Eventuelt: Tredje Behandling af Fællesudvalgets Indstillinger angaaende:

Forslag til Lov om Foranstaltninger til at modvirke Arbejdsløsheden samt til at formindste den derved foranledigede Mød.

Mødet hævet Kl. 1. 15'.

Fire og tyvende Møde.

Mandagen den 11te Januar 1886 Kl. 1.

Sekretæren (Bønloffe) oplæste Protokollen fra forrige Møde; denne blev derefter underskrevet.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Finantsministeren fremsætter: Forslag til Lov om midlertidige Forandringer i Toldafgifterne og Afgiften af indenlandsk Røesukker.

Finantsministeren (Estrup): Det er jo en Kjendsgjerning, at der for Tiden hviler et stort Tryk paa næsten al Produktionsvirksomhed her i Landet og ikke mindst paa Landbruget. Jeg anser det for

at være en utvivlsom og desværre jo en sørgelig Kjendsgjerning, som vel ikke vil finde Modsigelse fra nogen Side. Det Tryk, som hviler paa Landbruget for Tiden, hidrører som bekendt ikke fra, at Landbrugets Produktion har taget af — tværtimod have vi jo kunnet glæde os ved en forholdsvis god Høst i de sidste Aar — det hidrører fra, at Priserne paa Produkterne ere sunkne saa betydeligt, medens Landbrugerne ikke have været i Stand til i nogen væsentlig Grad at formindste Produktionsudgifterne. Under saadanne Forhold, og da det ikke kan antages, at de ville blive helt hurtigt forbigaaende, er der vistnok al Anledning til at undersøge, hvad der kunde gøres ad Lovgivningsveien for at formindste det Tryk, der hviler paa Landbruget. Vort Landbrug har jo i Løbet af de to sidste Decennier udviklet sig væsentlig i Retning af tiltagende Produktion af Fødevarer og af Kvæg. Det stiller sig jo saaledes, at Udførselen af disse Varer er vokset fra Aaret 1865, hvor det repræsenterede omtrent 26 Millioner, til i 1875, hvor det var 73½ Million, og nu i 1883 — det sidste Aar, hvor Opgjørelse foreligger — til 92 Millioner Kr. Udførselsværdi. Men paa samme Tid er jo den tidligere Hovedudførsel for Landbruget af Landbrugsprodukter aftagen og det i en ganske mærkelig Grad. Medens Kornudførselen i 1865 repræsenterede en Værdi af 37½ Million og endnu i 1875 en Værdi af 33½ Million, er den i 1883 gaaet ned til en negativ Størrelse af 3½ Million, det vil sige, at Indførselen har oversteget Udførselsværdien med 3½ Million. Det viser sig altsaa, at i Løbet af disse 20 Aar er der en Forskjel af omtrent 40 Millioner Nedgang i Udførselsværdien paa Korn. Naar man nu vilde spørge om, hvad der ad Lovgivningens Vej, kunde gøres for at lette Trykket paa Landbruget, saa ligger det jo nær, at det enten kunde ske ved at formindste Produktionsudgifterne, omkostningerne, eller ogsaa ved at prøve Produktionens Udbyttets Værdi. Formindste Produktionsomkostningerne ad Lovgivningens Vej vilde jo ikke være umuligt, men ganske vist i et begrænset Maal; thi det er jo sikkert nok, at Landbruget maa betale gjennem Toldafgiften væsentlig Mere for visse Hjelpestoffer, end naar Toldafgiften ikke hvilede derpaa. Jeg kan nævne en betydelig Forbrugsgjenstand som Maskiner og Redskaber. Der er som bekendt en forholdsvis høi Told derpaa. Af andre Forbrugsgjenstande for Landbruget kan jeg nævne Salt og Traa, kort sagt: der er mange Forbrugsartikler for Landmanden, som han maa betale dyrere paa Grund af den Told, der er derpaa. Men jeg antager, at hvis